

Tiltak mot pukcellaks

Eirik Frøiland

Miljødirektoratet

Innhold

- Hva lærte vi om tiltak av 2021
- Aktiviteter utført i 2022
- Videre forberedelser mot juni 2023

Metoder brukt i 2021:

- Sortering i laksetrapper
- Harpunering
- Garn
- Not
- Feller

Foto: Lars Åke Andersen

Foto: Rune Muladal

Foto: Lars Åke Andersen , SFTF

Foto: Berlevåg JFF

Foto: Lars Åke Andersen

Tiltak mot pukkellaks i Troms og Finnmark

Oppsummering av tiltak utført
av frivillige organisasjoner i 2021

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmarkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finnmarkun staatinhallittija

Hva vi lærte i 2021:

- **Harpunering** er trygt, men ofte kun et marginalt supplement.
- **Garn** kan fange mye fisk, men fordi man må være forsiktig vil mange pukkellaks unnslippe. Krevende.
- **Not** virker bare ved gunstige forhold.
- **Feller** er det rette redskapet når du har stor oppgang av pukkellaks over en lang periode.

Oversikt aktiviteter 2022

- Etablering av nasjonal kompetansegruppe (6 møter så langt)
- Kartlegging av yngeloverlevelse etter gyting i 2021 (utført)
- Oppdrag til SFTF: Kjøpe inn og teste feller (testing utført, innkjøp fortsetter)
- Oppdrag til «Sperregruppa»: Feller for store elver (pågår)
- Oppdrag til VRL: Fangst og sortering i sjøen – forventet dødelighet (pågår)

Nasjonal kompetansegruppe

- Etablert i februar 2022
- Har avholdt 6 møter og 1 befaring
- Har bl.a. gitt råd om hvilke typer feller som bør satses på
- Har invitert eksterne til å orientere om fangst i sjø, FoU, automatisk sortering m.m.

May 14th - 2022

Yngelkartlegging 2022

- Miljødirektoratet finansierte undersøkelsene – SFTF og SFNO kjøpte tjenestene i respektive fylker.
- Smolt ble påvist i alle undersøkte elver i Troms og Finnmark (13 elver).
- I Nordland fant man smolt der gyteområdene var kjent.
- Høy overlevelse fra egg til smolt over alt, fra Rana til Grense Jakobselv.

Foto: Eirik Frøiland

Utprøving av feller

- SFTF har kjøpt inn ulike felletyper som anbefalt av kompetansegruppa
- Disse er installert og testet i samarbeid med lokale foreninger.
- Testene har gitt erfaringsgrunnlag for videre anskaffelser som SFTF foretar utover høsten og vinteren 2022/23.

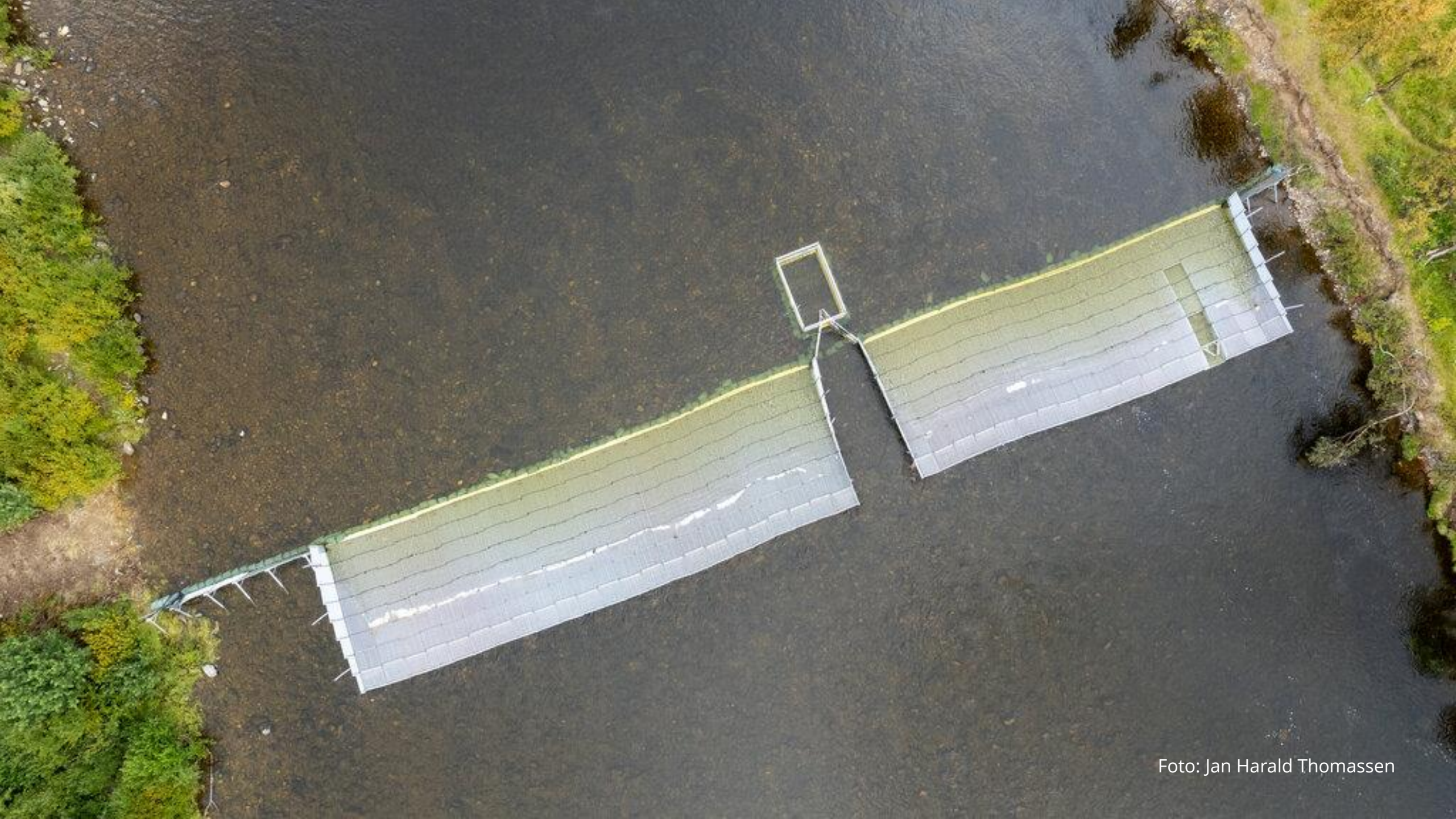

Foto: Jan Harald Thomassen

De største vassdragene

- **Sperregruppa** har fått i oppdrag å utrede feller i de største elvene – Neiden, Tana og Alta i første omgang.
- Befaring av aktuelle lokaliteter er gjennomført i september sammen med TF og ALI
- Rapport med forslag skal leveres før jul (men så snart som mulig).

Foto: Eirik Frøiland

Uttak i sjøen

- **72 tonn** tatt i sjøen i 2021 – kan dette økes uten å skade/drepe mer atlantisk laks, sjøørret og sjørøye?
- **VRL** fått i oppdrag å sammenfatte eksisterende kunnskap fra tidligere forsøk.
- **FHF** har finansiert et forskningsprosjekt hos Møreforskning – vi forventer søknader om forsøksfiske i 2023.
- **Miljødirektoratet** har dialog med **Fiskeridirektoratet** om dette.

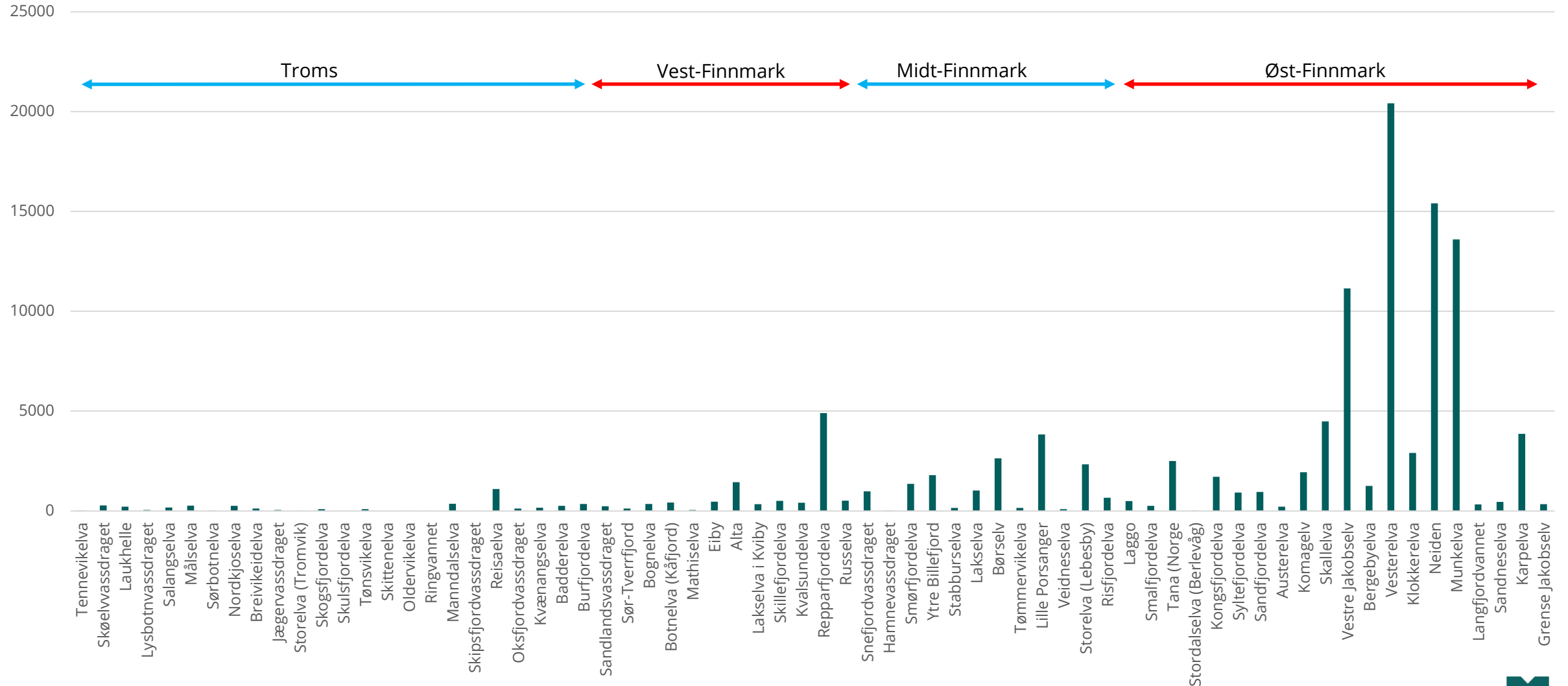
Videre arbeid frem mot 2023

- Anskaffelse av ca. 15 spilefeller og 5 flyteristfeller i løpet av høst/vinter/vår.
- Inngå avtaler om felledrift med ca. 30 grunneierlag/JFF.
- Bistå disse 30 i planlegging av håndtering av fangsten.
- Planlegge FoU-innsats (eks. måling av effekt og bi-effekt av fellene).
- Vurdere VRLs oppsummering av bifangstproblematikk i sjø, og eventuelle FoU-prosjekter på fangst i sjø.

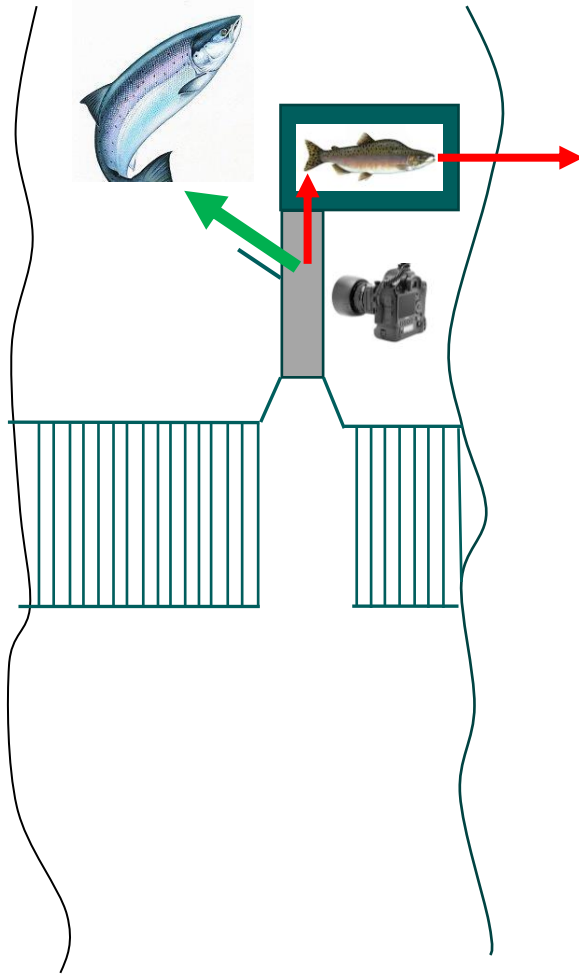

Total fangst (n) av pukellaks 2021

Elver i Troms og Finnmark

Automatisk sortering

- Ikke ferdigutviklet, men flere private aktører jobber med dette.
- Miljødirektoratet, SFTF og STAF har søkt om midler fra Forskningsrådet for å stimulere utviklingen gjennom en før-kommersiell anskaffelse.
- Dette er et «lys i tunnelen» på sikt, med flere positive bi-effekter dersom vi lykkes.

Miljø-
direktoratet